

Υπόθεση C-386/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία κατάθεσης:

26 Ιουνίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Bundesgerichtshof (Γερμανία)

Ημερομηνία απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

1 Ιουνίου 2023

Εναγομένη και αναιρεσείουσα:

Novel Nutriology GmbH

Ενάγουσα και αναιρεσίβλητη:

Verband Sozialer Wettbewerb e. V.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αγωγή με αίτημα την παράλειψη διαφήμισης προϊόντος το οποίο περιέχει φυτικές ουσίες με ισχυρισμούς τους οποίους ο ενάγων θεωρεί μη επιτρεπόμενους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας

Αντικείμενο και νομική βάση της αίτησης προδικαστικής απόφασης

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικό ερώτημα

Μπορούν φυτικές ουσίες («βοτανικές ουσίες») να διαφημίζονται με ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας [άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1924/2006] ή με αναφορές σε γενικά, μη προσδιοριζόμενα, ευεργετικά αποτελέσματα της θρεπτικής ουσίας ή του τροφίμου στο σύνολο της υγείας ή στην ευεξία ως αποτέλεσμα καλής υγείας [άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1924/2006] χωρίς οι ισχυρισμοί αυτοί να έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον εν λόγω

κανονισμό και να περιλαμβάνονται στους καταλόγους εγκεκριμένων ισχυρισμών που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του εν λόγω κανονισμού (άρθρο 10, παράγραφος 1, του ανωτέρω κανονισμού) ή χωρίς οι αναφορές αυτές να συνοδεύονται από συγκεκριμένο ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας, ο οποίος περιλαμβάνεται στους καταλόγους των άρθρων 13 ή 14 του εν λόγω κανονισμού (άρθρο 10, παράγραφος 3, του ανωτέρω κανονισμού), έως ότου ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της Αρχής και η εξέταση από την Επιτροπή της καταχώρισης των αναγγελθέντων ως «βοτανικών ουσιών» ισχυρισμών στους κοινοτικούς καταλόγους των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 1047/2012 της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2012, και ιδίως τα άρθρα 10 και 28

Κανονισμός (ΕΕ) 432/2012 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2012, σχετικά με τη θέσπιση καταλόγου επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών, και ιδίως αιτιολογικές σκέψεις 10 και 11

Κανονισμός (ΕΕ) 536/2013 της Επιτροπής, της 11ης Ιουνίου 2013, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 432/2012, και ιδίως αιτιολογικές σκέψεις 4 και 5

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (γερμανικός νόμος περί αθέμιτου ανταγωνισμού), ιδίως άρθρα 3, 3a, 8 και 12

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η ενάγουσα, Verband Sozialer Wettbewerb e. V., είναι καταχωρισμένη ένωση η οποία έχει ως αποστολή την προάσπιση των εμπορικών συμφερόντων των μελών της.
- 2 Η εναγομένη διανέμει το συμπλήρωμα διατροφής «ο'gaenics Adapto-Genie ANTI-STRESS-COMPLEX». Διαφήμιζε το εν λόγω προϊόν στον ιστότοπό της με τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με τα συστατικά «εκχύλισμα σαφράν» και «εκχύλισμα χυμού πεπονιού»:

«1. εκχύλισμα σαφράν που βελτιώνει τη διάθεση.

2. Το εκχύλισμα σαφράν Safr'Inside στο Adapto-Genie δοκιμάστηκε σε μία ανοιχτή μελέτη σε 50 συμμετέχοντες για χρονικό διάστημα 30 ημερών. Με μία δόση 30 mg Safr'Inside την ημέρα, το 77 % των υποκειμένων παρουσίασε βελτίωση της συναισθηματικής ισορροπίας, αισθάνθηκε πιο αισιόδοξο και πιο ευτυχισμένο μετά από μόλις δύο εβδομάδες λήψης. Το 66 % αισθάνθηκε επίσης πιο χαλαρό και δυναμικό. Μετά από 30 ημέρες, η ποιότητα του ύπνου βελτιώθηκε στο 11 % των ατόμων.
3. Το εκχύλισμα χυμού πεπονιού με δραστηριότητα δισμουτάσης του υπεροξειδίου έχει αποδειχθεί σε μελέτες ότι μείωσε το άγχος και την κόπωση μετά από τέσσερις εβδομάδες. Μείωσε επίσης την ευερεθιστότητα και την κόπωση κατά 63 %, οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση της ποιότητας ζωής.»
- 3 Η ενάγουσα θεωρεί ότι οι ως άνω ισχυρισμοί συνιστούν μη επιτρεπόμενους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού 1924/2006. Ως εκ τούτου, με έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 2019, κάλεσε την εναγομένη να προβεί σε δήλωση παράλειψης. Η εναγομένη δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα αυτό.
- 4 Κατόπιν τούτου, η ενάγουσα άσκησε αγωγή ενώπιον του Landgericht (πρωτοδικείου, Γερμανία) και ζήτησε, μεταξύ άλλων, να απαγορευθεί στην εναγομένη να διαφημίζει στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών το προϊόν «ο'gaenics Adapto-Genie ANTI-STRESS-COMPLEX» με τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς.
- 5 Το Landgericht (πρωτοδικείο) έκανε δεκτή την εν λόγω αγωγή. Η έφεση που άσκησε η εναγομένη κατά της απόφασης αυτής απορρίφθηκε. Κατόπιν τούτου, η εναγομένη άσκησε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διάταξης περί παραπομπής

- 6 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το κρίσιμο ζήτημα στην υπό κρίση υπόθεση είναι αν το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 έχει εφαρμογή όταν φυτικές ουσίες («βοτανικές ουσίες») διαφημίζονται με ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας (άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006) ή με αναφορές σε γενικά, μη προσδιοριζόμενα, ευεργετικά αποτελέσματα της θρεπτικής ουσίας ή του τροφίμου στο σύνολο της υγείας ή στην ευεξία ως αποτέλεσμα καλής υγείας (άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006), έως ότου ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της Αρχής και η εξέταση από την Επιτροπή της καταχώρισης των αναγγελθέντων ως «βοτανικών ουσιών» ισχυρισμών στους κοινοτικούς καταλόγους των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006 (βλ. σκέψεις 11 επ.). Αν το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 δεν έχει εφαρμογή, η παράβαση των ως άνω διατάξεων αποκλείεται εκ προοιμίου και οι προβαλλόμενες αξιώσεις είναι αβάσιμες· αντιθέτως, αν έχει εφαρμογή το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006, οι προβαλλόμενες αξιώσεις είναι βάσιμες διότι οι επίμαχοι ισχυρισμοί αντιβαίνουν στις εν λόγω διατάξεις (βλ. σκέψεις 22 επ.).

A. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 7 Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006, οι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας απαγορεύονται, εκτός εάν συνάδουν προς τις γενικές απαιτήσεις του Κεφαλαίου II και τις ειδικές απαιτήσεις του Κεφαλαίου IV και έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και περιλαμβάνονται στους καταλόγους εγκεκριμένων ισχυρισμών που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006. Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, η μνεία γενικών, μη προσδιοριζομένων, ευεργετικών αποτελεσμάτων της θρεπτικής ουσίας ή του τροφίμου στο σύνολο της υγείας ή στην ευεξία ως αποτέλεσμα καλής υγείας είναι δυνατή μόνον εάν συνοδεύεται από συγκεκριμένο ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας, ο οποίος περιλαμβάνεται στους καταλόγους των άρθρων 13 ή 14 του κανονισμού 1924/2006.
- 8 Όπως και το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006, το άρθρο 10 παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 προϋποθέτει την ύπαρξη ισχυρισμού επί θεμάτων υγείας· η μνεία γενικών, μη προσδιοριζομένων, ευεργετικών αποτελεσμάτων της θρεπτικής ουσίας ή του τροφίμου στο σύνολο της υγείας ή στην ευεξία ως αποτέλεσμα καλής υγείας αποτελεί ειδική μορφή ισχυρισμού επί θεμάτων υγείας.
- 9 Οι επίμαχοι ισχυρισμοί «βελτιώνει τη διάθεση», «βελτίωση της συναισθηματικής ισορροπίας», «αισθάνθηκε πιο αισιόδοξο και πιο ευτυχισμένο», «αισθάνθηκε ... πιο χαλαρό και δυναμικό», «η ποιότητα του ύπνου βελτιώθηκε», «μείωσε το αίσθημα του στρες και την κόπωση», «Μείωσε ... την ευερεθιστότητα και την κόπωση κατά 63 %» και «σημαντική βελτίωση της ποιότητας ζωής» αποτελούν ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, σημεία 1 και 5, του άρθρου 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006.
- 10 Η διάκριση μεταξύ του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006, αφενός, και του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, αφετέρου, εξαρτάται από το αν ο ισχυρισμός συνδέει άμεσα μία κατηγορία τροφίμων, ένα τρόφιμο ή ένα από τα συστατικά του και μία λειτουργία του ανθρωπίνου οργανισμού, η επιστημονική τεκμηρίωση του οποίου μπορεί να ελεγχθεί στο πλαίσιο μιας διαδικασίας έγκρισης (στην περίπτωση αυτή πρόκειται για συγκεκριμένο ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006) ή αν ο έλεγχος αυτός δεν είναι δυνατός (στην περίπτωση αυτή πρόκειται για ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας που δεν είναι συγκεκριμένος κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006).

B. Εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006

- 11 Τα εν λόγω εκχυλίσματα σαφράν και χυμού πεπονιού συγκαταλέγονται στις λεγόμενες «βοτανικές ουσίες». Ο εν λόγω όρος προσδιορίζει κοινώς φυτικές ουσίες (βλ. αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 432/2012· αιτιολογική σκέψη 4

του κανονισμού 536/2013). Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει αποφανθεί σχετικά με την καταχώριση των ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας σχετικά με τις «βοτανικές ουσίες» στον κοινοτικό κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, αλλά θεωρεί αναγκαία την περαιτέρω εξέταση και διαβούλευση (βλ. αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 432/2012· αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού 536/2013). Δεν είναι σαφές εάν το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 έχει εφαρμογή στους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας σχετικά με φυτικές ουσίες πριν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της Αρχής και η εξέταση από την Επιτροπή της καταχώρισης των αναγγελθέντων ως «βοτανικών ουσιών» ισχυρισμών στους κοινοτικούς καταλόγους των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006.

- 12 Εντούτοις, το γεγονός ότι οι κατάλογοι των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006 δεν έχουν ακόμη καταρτιστεί πλήρως δεν αποκλείει, κατ' αρχήν, την εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006. Η αποκλίνουσα άποψη δύσκολα συμβιβάζεται με το γράμμα του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, καθώς και με το πνεύμα και τον σκοπό της ως άνω διάταξης. Επιπλέον, αντιτίθεται στη δυνατότητα προσθηκών, η οποία απορρέει από το άρθρο 13, παράγραφος 5, του κανονισμού 1924/2006 (βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στην υπόθεση *Nelsons*, C-177/15, EU:C:2016:474, σημεία 75 επ.) Το ίδιο ισχύει και για την εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006.
- 13 Ωστόσο, είναι αμφίβολο αν το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 έχει εφαρμογή σε ισχυρισμούς των οποίων η αξιολόγηση από την Αρχή ή η εξέτασή τους από την Επιτροπή έχει αναβληθεί και δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, όπως είναι οι ισχυρισμοί που αναφέρονται στις επιδράσεις φυτικών ουσιών κοινώς γνωστών ως «βοτανικών ουσιών», καθώς και ορισμένοι άλλοι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας για τη καταχώριση των οποίων στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών η Επιτροπή δεν έχει ακόμη λάβει οριστική απόφαση. Δεν είναι δυνατόν να δοθεί σαφής απάντηση στο ερώτημα αυτό.

Η διαφορά

– *Πρώτη άποψη: Το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 δεν έχει εφαρμογή*

- 14 Κατά μία άποψη, το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 δεν έχει εφαρμογή εφόσον οι συγκεκριμένοι ισχυρισμοί σχετικά με τις «βοτανικές ουσίες» δεν έχουν αξιολογηθεί από την Αρχή και δεν έχουν εξεταστεί από την Επιτροπή. Προς υποστήριξη της εν λόγω άποψης, υποστηρίζεται ότι ο νομοθέτης του κανονισμού θεώρησε ότι η γενική απαγόρευση των γενικών, μη προσδιοριζόμενων ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας ήταν υπερβολικά ευρεία. Επομένως, προέβλεψε περιορισμένη μόνον απαγόρευση. Κατά συνέπεια, οι γενικές αναφορές σε θέματα υγείας απαγορεύονται μόνον εάν πραγματοποιούνται

χωρίς να συνοδεύονται από συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται σε κατάλογο του άρθρου 13 ή 14 του κανονισμού 1924/2006. Ωστόσο, η περιορισμένη αυτή απαγόρευση προϋποθέτει την κατάρτιση των καταλόγων αυτών. Διαφορετικά, σε αντίθεση με τη βούληση του νομοθέτη του κανονισμού, η οποία εκφράζεται επίσης σαφώς στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 28 του κανονισμού 1924/2006, ο κανονισμός θα περιείχε αρχικά αυστηρότερη ρύθμιση από ό,τι αργότερα. Λόγω της αναβολής της αξιολόγησης των ισχυρισμών για τις «βοτανικές ουσίες» από την Αρχή και την Επιτροπή, ο διαφημιζόμενος δεν μπορεί επί του παρόντος να λάβει απόφαση σχετικά με συγκεκριμένους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας· κατά συνέπεια, οι ισχυρισμοί αυτοί δεν μπορούν να συνοδεύονται ούτε από μη συγκεκριμένο ισχυρισμό κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006. Η ηθελημένη απόφαση του νομοθέτη του κανονισμού να μην επιβάλει γενική απαγόρευση των μη συγκεκριμένων ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας, αλλά απλώς να τους συνδέσει με την προσθήκη συγκεκριμένων καταχωρισμένων ισχυρισμών, θα ανατρεπόταν με το απλό ψήφισμα της Επιτροπής σχετικά με την αναβολή κατάρτισης των καταλόγων μίας ολόκληρης κατηγορίας ουσιών. Διότι τότε, με την απλή μη κατάρτιση των καταλόγων και τη μη εξέταση των αιτήσεων καταχώρισης σχετικά με φυτικές ουσίες θα είχε επιτευχθεί η νομική κατάσταση την οποία ο νομοθέτης του κανονισμού δεν είχε την πρόθεση να νομοθετήσει. Ως εκ τούτου, η διατύπωση του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 από μόνη της δεν μπορεί να είναι καθοριστική. Αντιθέτως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η χρήση γενικών αναφορών επί θεμάτων υγείας δεν ρυθμίζεται από τον κανονισμό για τις «βοτανικές ουσίες» όσο διαρκεί η αδράνεια της Επιτροπής. Οι αρχές αυτές θα ίσχυαν επίσης εάν ο διαφημιζόμενος δεν είχε υποβάλει αίτηση καταχώρισης συγκεκριμένων ισχυρισμών. Μια τέτοια αίτηση δεν θα είχε καμία πιθανότητα επιτυχίας στο ορατό μέλλον, διότι η εξέταση των ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας για τις «βοτανικές ουσίες» έχει τεθεί «σε αναμονή» από τις αρμόδιες αρχές.

- 15 Επιπλέον, το γεγονός ότι η αδράνεια της Επιτροπής επί σειρά ετών θα μπορούσε να θεωρηθεί ως δυσανάλογος περιορισμός της επιχειρηματικής ελευθερίας των οικείων επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και ως αδικαιολόγητη άνιση μεταχείριση σε σχέση με τις δυνατότητες διαφήμισης των ανταγωνιστών των οποίων οι αιτήσεις καταχώρισης ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας στον κοινοτικό κατάλογο αφορούν ουσίες που αξιολογήθηκαν από την Αρχή και εξετάστηκαν από την Επιτροπή θα μπορούσε να συνηγορεί υπέρ της μη εφαρμογής των προϋποθέσεων παραδεκτού που προβλέπονται στο άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006. Η πολυετής ελλιπής εκτέλεση της Επιτροπής θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα η διατήρηση των προϋποθέσεων παραδεκτού του άρθρου 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 να μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει δυσανάλογα τα νομικώς προστατευόμενα συμφέροντα των οικείων επιχειρήσεων (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 2017, *Bionorica και Diapharm κατά Επιτροπής*, C-596/15 P και C-597/15 P, EU:C:2017:886, σκέψεις 91 επ.).

- 16 Αν γίνει δεκτή η ως άνω άποψη, το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω και το γεγονός ότι οι εν λόγω ισχυρισμοί δεν έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και δεν περιλαμβάνονται στους καταλόγους εγκεκριμένων ισχυρισμών που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006 (άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006) ή δεν συνοδεύονται από συγκεκριμένους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας οι οποίοι περιλαμβάνονται στους καταλόγους των άρθρων 13 ή 14 του κανονισμού 1924/2006 (άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006) δεν εμποδίζει την αμφισβητούμενη χρήση των επίμαχων εν προκειμένω ισχυρισμών.
- Δεύτερη άποψη: Το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 έχει εφαρμογή
- 17 Αντιθέτως, κατά κύριο λόγο υποστηρίζεται ότι το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 πρέπει να εφαρμόζεται και στις «βοτανικές ουσίες», αλλά με την επιφύλαξη ότι οι απαιτήσεις του πληρούνται επίσης όταν μια γενική, μη προσδιοριζόμενη αναφορά κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης συνοδεύεται από συγκεκριμένο ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας, ο οποίος, κατά την Επιτροπή, είναι «σε αναμονή» και μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιείται υπό τους όρους του άρθρου 28, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 1924/2006.
- 18 Η εν λόγω άποψη επιρρωννύεται από το γεγονός ότι το γράμμα του άρθρου 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 αφορά τους μη συγκεκριμένους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας, χωρίς να διακρίνει ανάλογα με το αν οι ισχυρισμοί αναφέρονται ή όχι στις «βοτανικές ουσίες».
- 19 Επιπλέον, ο σκοπός του άρθρου 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 φαίνεται να αντιτίθεται στο να εξαιρείται πλήρως από τους περιορισμούς που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές η διαφήμιση με μη συγκεκριμένους ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας σχετικά με «βοτανικές ουσίες» χωρίς ολοκληρωμένη επιστημονική αξιολόγηση των συγκεκριμένων ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας (που πρέπει να τους συνοδεύουν). Κατά την αιτιολογική σκέψη 23 του κανονισμού, οι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας θα πρέπει να εγκρίνονται για χρήση στην Κοινότητα μόνον μετά από επιστημονική αξιολόγηση του υψηλότερου δυνατού επιπέδου, την οποία πρέπει να πραγματοποιεί η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων, ώστε να εξασφαλίζεται ενιαίος χειρισμός. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος οι καταναλωτές να μην είναι σε θέση να διακρίνουν ειδικότερα μεταξύ των συμπληρωμάτων διατροφής και των φαρμάκων φυτικής προέλευσης και ότι – αντίθετα με τη βούληση του νομοθέτη του κανονισμού– η χρήση συμπληρωμάτων διατροφής με μη εξετασθέντες ισχυρισμούς επί θεμάτων υγείας μπορεί να συνεχίσει να θέτει σε κίνδυνο την υγεία των ασθενών.
- 20 Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού 536/2013 και στην αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι ισχυρισμοί των οποίων η αξιολόγηση από την Αρχή ή η εξέταση από την

Επιτροπή δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί θα δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής και μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 1924/2006. Επομένως, τα νόμιμα συμφέροντα της διαφημιζόμενης επιχείρησης για τη χρήση ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας για «βοτανικές ουσίες» θα μπορούσαν να έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη.

- 21 Αν γίνει δεκτή η ως άνω άποψη, το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 έχει εφαρμογή εν προκειμένω και εμποδίζει την αμφισβητούμενη χρήση των επίμαχων εν προκειμένω ισχυρισμών.

Γ. Παράβαση του άρθρου 10, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1924/2006 σε περίπτωση εφαρμογής

I. Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006

- 22 Σε περίπτωση που οι επίμαχοι ισχυρισμοί θεωρηθούν ως μεία γενικών, μη προσδιοριζομένων, ευεργετικών αποτελεσμάτων της θρεπτικής ουσίας ή του τροφίμου στο σύνολο της υγείας ή στην ευεξία ως αποτέλεσμα καλής υγείας, αυτοί είναι αντίθετοι προς το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, διότι δεν συνοδεύονται από συγκεκριμένο ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας, είτε από ισχυρισμό που περιλαμβάνεται στους καταλόγους των άρθρων 13 ή 14 του κανονισμού 1924/2006 είτε από ισχυρισμό που έχει κρατήσει η Επιτροπή «σε αναμονή» και ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να χρησιμοποιείται δυνάμει του άρθρου 28, παράγραφοι 5 ή 6, του κανονισμού 1924/2006.

II. Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006

- 23 Σε περίπτωση που οι επίμαχοι ισχυρισμοί θεωρηθούν ως ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006, αυτοί είναι αντίθετοι προς την εν λόγω διάταξη, έστω και μόνον διότι δεν έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και δεν περιλαμβάνονται στους καταλόγους εγκεκριμένων ισχυρισμών που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού 1924/2006, ούτε πρόκειται για ισχυρισμούς που η Επιτροπή έχει κρατήσει «σε αναμονή» και μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται δυνάμει του άρθρου 28, παράγραφοι 5 ή 6, του κανονισμού 1924/2006.
- 24 Κατά το άρθρο 28, παράγραφος 5, του κανονισμού 1924/2006, οι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006 επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του εν λόγω κανονισμού μέχρι την έγκριση του καταλόγου του άρθρου 13, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, με ευθύνη των επιχειρήσεων

τροφίμων, υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνοι με τον εν λόγω κανονισμό και με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις που εφαρμόζονται σε αυτούς.

- 25 Κατά το άρθρο 28, παράγραφος 6, στοιχείο β', του κανονισμού 1924/2006, ισχυρισμοί υγείας, πλην εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, και στο άρθρο 14 του κανονισμού 1924/2006 (όπως οι ισχυρισμοί σχετικά με ψυχολογικές λειτουργίες ή λειτουργίες συμπεριφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1924/2006), οι οποίοι χρησιμοποιούνταν, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του εν λόγω κανονισμού και δεν έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί σε κράτος μέλος, μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται επί έξι μήνες από τη λήψη απόφασης κατά το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί αίτηση σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2008.
- 26 Οι διαφημιζόμενες λειτουργίες δεν είναι σωματικές λειτουργίες κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, αλλά ψυχολογικές λειτουργίες κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1924/2006. Επομένως, κρίσιμη είναι η μεταβατική διάταξη του άρθρου 28, παράγραφος 6, του κανονισμού 1924/2006. Όλες οι λειτουργίες που διαφημίζονται στην προκειμένη περίπτωση έχουν κοινό χαρακτηριστικό ότι αφορούν τον συναισθηματικό κόσμο. Η εν λόγω λειτουργία δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των σωματικών λειτουργιών, αλλά μάλλον μεταξύ των ψυχολογικών λειτουργιών.
- 27 Ως αίτηση βάσει του κανονισμού, κατά την έννοια του άρθρου 28, παράγραφος 6, στοιχείο β', του κανονισμού 1924/2006, μπορεί να νοηθεί μόνον η αίτηση δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 5, σε συνδυασμό με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, κάθε υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων που προτίθεται να χρησιμοποιήσει ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στον κοινοτικό κατάλογο επιτρεπόμενων ισχυρισμών που αναφέρεται στο άρθρο 13, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, μπορεί να υποβάλει αίτηση για την καταχώριση του ισχυρισμού στον εν λόγω κατάλογο. Σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση επί της εν λόγω αίτησης αφού λάβει τη γνώμη της Αρχής. Η αναφορά του άρθρου 28, παράγραφος 6, στοιχείο β', του κανονισμού 1924/2006 στο άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 φαίνεται να αποτελεί σφάλμα του νομοθέτη του κανονισμού.
- 28 Εν προκειμένω, η εναγομένη δεν είχε ήδη υποβάλει αίτηση πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2008. Η εναγομένη δεν κατέθεσε καθόλου αίτηση για το εκχύλισμα χυμού πεπονιού και η αίτηση που κατατέθηκε για το σαφράν έχει ημερομηνία 13 Ιανουαρίου 2009.

- 29 Δεν έχει σημασία αν το άρθρο 28, παράγραφος 6, στοιχείο β', του κανονισμού 1924/2006 έχει την έννοια ότι δεν απαιτείται αίτηση υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων όταν ο ισχυρισμός περιλαμβάνεται στον κατάλογο που διαβιβάστηκε από το κράτος μέλος ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 1924/2006. Το δικαστήριο του προηγούμενου βαθμού δικαιοδοσίας έκρινε ότι δεν υπήρχαν τέτοιοι ισχυρισμοί που εκκρεμούσαν να εξεταστούν.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ